

EDUSKUNNAN VASTAUS 107/2010 vp

Hallituksen esitys laiksi hätäkeskustoiminnasta

Asia

Hallitus on vuoden 2009 valtiopäivillä antanut eduskunnalle esityksensä laiksi hätäkeskustoiminnasta (HE 262/2009 vp).

Valiokuntakäsittely

Hallintovaliokunta on antanut asiasta mietinnön (HaVM 12/2010 vp).

Päätös

Nyt koolla oleva eduskunta on hyväksynyt seuraavan lain:

Laki

hätäkeskustoiminnasta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Lain tarkoitus

Tämän lain tarkoituksena on edistää väestön turvallisuutta, järjestää hätäkeskuspalvelujen tuottaminen ja parantaa palvelujen saatavuutta ja laatua.

2 §

Soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan pelastustoimen, poliisi-toimen sekä sosiaali- ja terveystoimen hätäkeskuspalveluihin ja Hätäkeskuslaitokseen.

2 luku

Hätäkeskuslaitos

3 §

Hätäkeskuslaitos ja sen ohjaus

Hätäkeskuspalvelujen tuottamista varten on sisäasiainministeriön alainen Hätäkeskuslaitos. Sisäasiainministeriö ohjaa ja valvoo Hätäkeskuslaitosta.

Sisäasiainministeriö ja sosiaali- ja terveysministeriö vastaavat yhteistyössä Hätäkeskuslaitoksen toiminnallisesta ohjauksesta.

Toiminnallisen ohjauksen menettelytavoista voidaan säätää valtioneuvoston asetuksella.

4 §

Hätäkeskuslaitoksen tehtävät

Hätäkeskuslaitoksen tehtävänä on:

- 1) hätäkeskuspalvelujen tuottaminen;
- 2) hätäkeskuspalvelujen tuottamiseen liittyvä pelastustoimen, poliisitoimen sekä sosiaali- ja terveystoimen viranomaisten toiminnan tukeminen, kuten ilmoituksen tai tehtävän välittämiseen liittyvät toimenpiteet, viestikeskus-tehtävät, väestön varoittamistoimenpiteiden käynnistäminen äkillisessä vaaratilanteessa sekä muut viranomaisten toiminnan tukemiseen liittyvät tehtävät, jotka Hätäkeskuslaitoksen on tar-koituksenmukaista hoitaa (*tukipalvelut*); sekä
- 3) hätäkeskuspalveluihin liittyvien tehtävien ja toimintatapojen kehittäminen ja valvonta.

Tässä laissa hätäkeskuspalveluilla tarkoi-tetaan hätätilanteita koskevien ja muita vastaa-via pelastustoimen, poliisin tai sosiaali- ja ter-veystoimen viranomaisen välittömiä toimenpi-teitä edellyttävien ilmoitusten (*hätäilmoitus*) vastaanottamista ja arviointia sekä ilmoituksen tai tehtävän välittämistä viranomaisten anta-mien ohjeiden mukaisesti asianomaiselle viran-omaiselle tai viranomaisen tehtäviä sopimuksen perusteella hoitavalle.

Hätäkeskuslaitos voi turvallisuuden ylläpitä-miseksi ja edistämiseksi hoitaa sen toimialaan soveltuvia muita tehtäviä sekä muulla tavoin avustaa viranomaisia. Hätäkeskuslaitos saa hoi-taa yksityisistä turvallisuuspalveluista annetun lain (282/2002) soveltamisalaan kuuluvia val-vontatehtäviä ja hälytystehtäviä kuitenkin vain, jos tärkeä yleinen etu sitä edellyttää.

Tukipalveluista ja Hätäkeskuslaitoksen muis-ta tehtävistä sekä viranomaisten avustamisesta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksel-la.

5 §

Hätäkeskuslaitoksen virka-alue ja yksiköt

Hätäkeskuslaitoksen virka-alueena on koko maa Ahvenanmaan maakuntaa lukuun otta-matta. Valtioneuvosto voi päättää hätäkeskus-

palveluiden ja viranomaisyhteistyön tarkoituk-senmukaiseksi järjestämiseksi virka-alueen jakamisesta yhteistoiminta-alueisiin. Hätä-keskuslaitoksen toimivalta ei määräydy yhteis-toiminta-aluejaon perusteella.

Hätäkeskuslaitoksessa on hätäkeskuksia, esikuntatoimintoja hoitava yksikkö ja tarvitta-essa muita yksiköitä. Sisäasiainministeriö päät-tää hätäkeskuksen perustamisesta, lakkautta-misesta ja sijaintipaikasta sekä esikuntatoimin-toja hoitavan yksikön sijaintipaikasta. Hätäkes-kuslaitoksen työjärjestyksessä määrätään laitok-sen muiden yksiköiden perustamisesta, lakkaut-tamisesta ja sijaintipaikasta.

6 §

Hätäkeskuslaitoksen johtaminen

Hätäkeskuslaitosta johtaa Hätäkeskuslaitok-sen johtaja.

Hätäkeskuslaitoksen johtaja vastaa Hätä-keskuslaitoksen toiminnan tuloksellisuudesta ja laitokselle asetettujen tavoitteiden saavutta-misesta. Johtaja edustaa valtiota ja valvoo valtion etua ja oikeutta muussa viranomaisessa tai tuomioistuimessa, jollei Hätäkeskus-laitoksen työjärjestyksessä toisin määrätä.

Hätäkeskuslaitoksen johtajan tehtävistä säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksel-la.

7 §

Asioiden ratkaiseminen

Hätäkeskuslaitokselle kuuluvat asiat ratkai-see Hätäkeskuslaitoksen johtaja tai muu virka-mies, jolle sellainen toimivalta on työjärjestyk-sessä annettu. Hätäkeskuslaitoksen johtaja voi ottaa ratkaistavakseen yksittäistapauksessa asian, joka kuuluu Hätäkeskuslaitoksen muun virkamiehen ratkaistavaksi.

8 §

Nimittäminen ja kelpoisuusvaatimukset

Hätäkeskuslaitoksen johtajan nimittää valtioneuvosto. Hätäkeskuslaitoksen muun henkilöstön nimittää Hätäkeskuslaitoksen johtaja, jollei työjärjestyksessä toisin määrätä.

Hätäkeskuslaitoksen johtajan viran kelpoisuusvaatimuksena on ylempi korkeakoulututkinto, perehtyneisyys valtionhallintoon sekä johtamiskokemus ja käytännössä osoitettu johtamistaito.

Päivystystehtävää hoitavan henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Päivystystehtävää hoitavalla henkilöstöllä tarkoitetaan Hätäkeskuslaitoksen virkamiehiä, jotka suorittavat 12 §:ssä säädettyjä tehtäviä.

9 §

Työjärjestys

Hätäkeskuslaitoksen hallinnon ja toimintojen järjestämisestä, organisaatiosta ja henkilöstön tehtävistä määrätään tarkemmin Hätäkeskuslaitoksen työjärjestyksessä. Työjärjestyksessä annetaan määräykset myös sijaisuuksista, asioiden käsittelystä ja ratkaisemisesta sekä henkilöstön nimittämisestä.

Hätäkeskuslaitoksen työjärjestyksestä päättää Hätäkeskuslaitoksen johtaja.

10 §

Määräaikainen virantoimituksesta erottaminen

Hätäkeskuslaitoksen palveluksessa olevalle virkamiehelle, joka toimii vastoin virkavelvollisuuksiaan tai laiminlyö niitä, voidaan kurinpitorangaistuksena määrätä virantoimituksesta erottaminen vähintään yhdeksi ja enintään kuudeksi kuukaudeksi, jollei varoitusta ole pidettävä riittävänä. Palkanmaksu keskeytetään virantoimituksesta erottamisen ajaksi.

Virantoimituksesta erottamisesta päättää nimittävä viranomaisena. Jos nimittävänä viranomaisena on valtioneuvosto, virantoimituksesta

erottamisesta päättää sisäasiainministeriö. Virantoimituksesta erottamisesta päättävän viranomaisen tulee panna virantoimituksesta erottaminen vireille viimeistään kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun se sai tiedon seikasta, joka saattaa aiheuttaa virantoimituksesta erottamisen.

Ennen kuin virkamiehen virantoimituksesta erottamisesta tehdään päätös, hänelle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi asiassa. Viranomaisen on varattava myös pääluottamusmiehelle tai luottamusmiehelle tilaisuus tulla kuulluksi, jos virkamies sitä pyytää ja jos virantoimituksesta erottamista ei asian laadun vuoksi ole saatettava voimaan välittömästi. Virantoimituksesta erottamisesta päättävän viranomaisen on ennen päätöksen tekemistä ilmoitettava virkamiehelle mahdollisuudesta pyytää pääluottamusmiehen tai luottamusmiehen kuulemista.

Muutoksenhausta päätökseen, joka koskee määräaikaista virantoimituksesta erottamista, säädetään valtion virkamieslaissa (750/1994).

3 luku

Toiminta

11 §

Vastuun siirtyminen

Vastuu välitetystä ilmoituksesta tai tehtävästä siirtyy vastaanottavalle viranomaiselle, sen tehtäviä hoitavalle yksikölle tai muulle päivystyspisteelle, kun tämä on vastaanottanut ilmoituksen tai tehtävän.

12 §

Päivystystehtävää suorittavan henkilöstön tehtävät

Hätäkeskuslaitoksen päivystystehtävää suorittavan henkilöstön tehtävänä on:

- 1) vastaanottaa hätäilmoituksia;
- 2) arvioida hätäilmoituksen perusteella tehtävän kiireellisyys ja tilanteen edellyttämät voimavarat;

3) välittää ilmoitus tai tehtävä käytettävissä olevien tietojen perusteella sekä suorittaa siihen liittyvät muut välittömät toimenpiteet;

4) antaa välitettyyn ilmoitukseen tai tehtävään liittyen tukipalveluja pelastus-, poliisi- sekä sosiaali- ja terveystoimen viranomaisten tehtäviä hoitaville yksiköille tai hälytetyille tahoille sekä muulle viranomaisen ohjeessa mainitulle, kuten rajavartiolaitoksen yksikölle;

5) tehdä ratkaisu ilmoituksen tai tehtävän välittämättä jättämisestä, mikäli ilmoitus tai tehtävä ei edellytä hälyttämistä tai muuta välittämistä;

6) keskeyttää ja lopettaa vastaanotettua ilmoitusta koskeva yhteydenotto, jos asian laatu osoittaa, että se ei kuulu Häätäkeskuslaitoksen tehtäviin tai kysymyksessä ei ole hätäilmoitus;

7) antaa mahdollisuuksien mukaan ilmoituksen tekijälle hätäilmoituksen käsittelyn yhteydessä hätätilanteeseen liittyen neuvontaa ja ohjausta; sekä

8) huolehtia Häätäkeskuslaitokselle kuuluvista muista kiireellisistä tehtävistä.

Edellä 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettua ilmoituksen tai tehtävän välittämättä jättämisestä sekä 6 kohdassa tarkoitettua yhteydenoton keskeyttämisestä ja lopettamisesta ei tehdä erillistä päätöstä. Yhteydenoton keskeyttämisestä tai lopettamisesta sekä ratkaisusta jättää ilmoitus tai tehtävä välittämättä on ilmoitettava ilmoituksen tekijälle.

Suoritettaessa 1 momentin mukaisia tehtäviä ja toimenpiteitä on otettava huomioon asianomaisten viranomaisten Häätäkeskuslaitokselle antamat 14 §:n 2 momentissa tarkoitettut ohjeet.

Hallintolain (434/2003) 8 §:ää ei sovelleta tämän pykälän 1 momentin mukaisiin tehtäviin tai toimenpiteisiin.

13 §

Oikeus rajoittaa vastaanotetun ilmoituksen käsittelyä

Hätäkeskuslaitoksella on häirintä- tai väärinkäytöstapauksissa oikeus laitoksen toiminnan ja hätäkeskuspalveluiden turvaamiseksi rajoittaa teknisin menetelmin vastaanotettujen ilmoitus-

ten käsittelyä kohtuulliseksi ajaksi. Häätäkeskuslaitoksen on ryhdyttävä viivytyksettä toimiin asian selvittämiseksi.

14 §

Yhteistyöviranomaisten ohjeistus ja valtakunnallinen yhteistyöryhmä

Viranomaisten ja palveluiden tuottajien yhteistoiminnan tehostamiseksi sisäasiainministeriö asettaa Häätäkeskuslaitoksen valtakunnallisen yhteistyöryhmän.

Hätäkeskustoimintaan osallistuva viranomaisen antaa toimialaansa liittyvät tehtävien käsittelyä ja välittämistä ja muuta ilmoituksen tai tehtävän hoitamista koskevat ohjeet ja suunnitelmat Häätäkeskuslaitokselle. Valtakunnalliset suunnitelmat ja ohjeet käsitellään ja sovitetaan yhteen ennen niiden käyttöönottoa Häätäkeskuslaitoksen valtakunnallisessa yhteistyöryhmässä.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää tarkemmin valtakunnallisen yhteistyöryhmän tehtävistä.

15 §

Viestintäverkkoja koskevat säännökset

Yleisestä hätänumerosta, muista erityisistä hätänumeroista ja yhteyden saamisesta hätänumeroihin sekä teleyritysten velvollisuuksista avustaa viranomaisia säädetään viestintämärkinalaissa (393/2003). Teleyritysten tietojen luovuttamisesta, kohdennettujen viranomaistiedotteiden välittämisestä ja paikannukseen liittyvistä asioista säädetään sähköisen viestinnän tietosuojalaissa (516/2004).

4 luku

Rekisterit

16 §

Hätäkeskustietojärjestelmä

Hätäkeskustietojärjestelmä on pelastus-, poliisi- sekä sosiaali- ja terveystoimen viranomaisten ja

Hätäkeskuslaitoksen käyttöön tarkoitettu pysyvä automaattisen tietojenkäsittelyn avulla ylläpidettävä valtakunnallinen tietojärjestelmä.

Hätäkeskuslaitos on hätäkeskustietojärjestelmän päävastaullinen rekisterinpitäjä. Poliisin osalta hätäkeskustietojärjestelmän rekisterinpitäjä on Poliisihallitus.

Hätäkeskuslaitos valvoo henkilötietojen käsittelyä koskevien säännösten noudattamista ja huolehtii hätäkeskustietojärjestelmään sisältyvien tietojen suojaamisesta. Rekisterinpitäjät vastaavat rekisteriin tallettamiensa tietojen virheettömyydestä sekä tietojen käsittelyn laillisuudesta omien tehtäviensä hoidossa. Lisäksi muut hätäkeskustietojärjestelmän käyttäjät vastaavat osaltaan tietojen käsittelyn laillisuudesta omien tehtäviensä hoidossa.

Jollei tässä laissa toisin säädetä, henkilötietojen käsittelyyn sovelletaan henkilötietolakia (523/1999).

17 §

Hätäkeskustietojärjestelmään talletettavat tiedot

Hätäkeskustietojärjestelmään saa kerätä ja tallettaa 4 §:ssä säädettyjen tehtävien kannalta tarpeellisia tietoja seuraavasti:

1) pelastus-, poliisi- sekä sosiaali- ja terveystoimen tehtäviä suorittaviin yksiköihin liittyviä tietoja, kuten valmius, viestiyhteys, kutsu, johtosuhteet, varustus, tehtäväalue, koko ja koostumus sekä muita vastaavia tietoja;

2) ilmoituksen tekoaika ja -tapa sekä sisältö puhelintunniste- ja osoitetietoineen sekä ilmoituksen nauhoite, audiovisuaaliset tai vastaavat tekniset tai muut tallenteet;

3) ilmoituksen, tehtävän tai toimenpiteen vastaanottajan ja tallettajan tiedoista nimi ja ilmoituksen, tehtävän tai toimenpiteen vastaanottanut yksikkö aikoiheen;

4) ilmoitukseen, tehtävään tai toimenpiteeseen liittyvän henkilön henkilöllisyyttä koskevista tiedoista nimi, henkilötunnus tai syntymäaika, sukupuoli, äidinkieli, kansalaisuus, kotipaikka, osoite ja puhelinnumero tai muu vastaava tieto, liityntä asiaan ja kohteen

yksilöintitiedot sekä ilmoitinlaitteiden kohdetiedot;

5) tehtävää tai toimenpiteitä koskevat tiedot, kuten tapahtuma- ja toimenpideseloste, aika, paikka, tehtävän kiireellisyysluokka ja vaarallisuus, tiedot tehtävän suorittamiseen osallistuvista ja osallistuneista henkilöistä sekä muita yksittäiseen tehtävään liittyviä tarpeellisia tietoja; sekä

6) henkilön oman turvallisuuden tai työturvallisuuden kannalta tarpeelliset tiedot, kuten tieto kohteen tai henkilön vaarallisuudesta tai arvaamattomuudesta; henkilötiedot, jotka kuvaavat tai on tarkoitettu kuvaamaan rikollista tekoa, rangaistusta tai muuta rikoksen seuraamusta taikka henkilön terveydentilaa, sairautta tai vammaisuutta taikka häneen kohdistettuja hoitotoimenpiteitä tai niihin verrattavia toimia taikka tiedot sosiaalihuollon toimenpiteistä saadaan kuitenkin tallettaa vain siltä osin kuin se on välttämätöntä henkilön oman turvallisuuden tai työturvallisuuden kannalta.

Rekisteriä pitävien ja käyttävien viranomaisten palveluksessa olevat henkilöt ovat oikeutettuja näkemään ja käsittelemään teknisen käyttöyhteyden, sähköisen tiedonsiirron tai muun soveltuvan tavan avulla ainoastaan toimivaltuuksiensa rajoissa oman toimialansa tietoja ja tehtäviä Hätäkeskuslaitoksen kanssa sovittavalla tavalla. Edellä 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettut tiedot ovat kuitenkin kaikille yhteisessä kyselykäytössä.

Tieto tulee poistaa henkilörekisteristä, kun se ei ole enää rekisterin käyttötarkoituksen kannalta tarpeellinen, kuitenkin viimeistään viiden vuoden kuluttua ilmoituksen vastaanottamisesta. Henkilön omaan turvallisuuteen tai työturvallisuuteen liittyviä 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettuja tietoja ei kuitenkaan poisteta, jos tietojen edelleen säilyttäminen on todettu tietojen käyttötarkoituksen kannalta tarpeelliseksi viiden vuoden kuluessa niiden tallentamisesta tai edellisestä tietojen tarpeellisuuden toteamisesta. Tietojen tarpeellisuuden toteamisesta on tehtävä merkintä.

Rekisteröidyn oikeuksista hätäkeskustietojärjestelmän poliisin pitämiin tietoihin on voimas-

sa, mitä henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain (761/2003) 43—45 §:ssä säädetään.

18 §

Viranomaisten ohjeiden ja suunnitelmien tallettaminen hätäkeskustietojärjestelmään

Asianomaiset pelastustoimen, poliisin sekä sosiaali- ja terveystoimen viranomaiset tallettavat hätäkeskustietojärjestelmään teknisen käytöhteyden, sähköisen tiedonsiirron tai muun soveltuvan ja luotettavan tavan avulla 14 §:n 2 momentissa tarkoitetut suunnitelmat, ohjeet ja niiden sisältämät vaste-ehdotukset, jotka sisältävät pelastus-, poliisi- sekä sosiaali- ja terveystoimen tehtäviä suorittaviin yksiköihin tai tahoihin liittyviä tietoja, kuten valmius, kutsu, johtosuhteet, varustus, tehtäväalue, koko ja koostumus sekä muita vastaavia tietoja.

Tietojen tallettaja vastaa tallettamiensa tietojen luotettavuudesta ja ajantasaisuudesta.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää tarkemmin tallettavista tiedoista.

19 §

Tiedonsaantioikeus rekistereistä

Hätäkeskuslaitoksen henkilöstöön kuuluvalla on laitokselle laissa säädettyjen tehtävien suorittamiseksi oikeus salassapitosäännösten estämättä saada tehtävän alkutoimenpiteiden tai työturvallisuuden varmistamiseksi taikka asianomaisen tehtävää hoitavan viranomaisen tai yksikön tukemiseksi tarpeellisia tietoja maksutta asianomaisen rekisterinpitäjän kanssa sovitulla tavalla. Tässä tarkoituksessa Hätäkeskuslaitoksen henkilöstöön kuuluvalla on oikeus saada:

1) tietoja henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain 2 §:ssä tarkoitettua poliisiasiain tietojärjestelmästä, 3 §:ssä tarkoitettua hallintoasiain tietojärjestelmästä ja 31 §:ssä tarkoitettua kansallisesta Schengen-tietojärjestelmästä;

2) ulkoasiainministeriön tietojärjestelmistä tietoja viisumi- sekä oleskelu- ja työlupapäätöksistä;

3) Maahanmuuttoviraston tietojärjestelmistä ulkomaalaislaissa (301/2004) tarkoitettujen asioiden käsittelyssä ja ulkomaalaislain noudattamisen valvonnassa tarvittavia tietoja;

4) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen liikennelupatietojärjestelmistä luvanvaraisen liikenteen valvonnassa tarvittavia tietoja;

5) tullin tietojärjestelmistä tietoja rikosten ehkäisyä ja tutkintaa taikka ulkomaalaisasioiden käsittelyä sekä ulkomaalaisen maahan-tulon ja maastalähdön valvontaa varten;

6) Liikenteen turvallisuusviraston ajoneuvo-liikennerekisterin tietoja ja ajokorttirekisterin tietoja ajo-oikeuteen ja liikennelupaan liittyvien asioiden käsittelyä sekä henkilötietojen tarkastamista varten;

7) verohallinnon tietojärjestelmistä verovelvollisen tuloja ja varallisuutta koskevia tietoja sekä muita verotustietoja, jotka rikoslain (39/1889) 2 a luvun 2 §:n mukaan ovat tarpeen päiväskon suuruuden määrittämistä varten;

8) tietoja alueen pelastustoimen pelastusyksiköiden hälyttämisestä, tietoja pelastusyksiköiden suorittamista toimenpiteistä alueen pelastustoimen pitämistä toimenpiderekistereistä sekä tietoja alueen pelastustoimen paloturvallisuuden valvontaa ja tarkastamista varten pitämistä valvontarekistereistä;

9) väestötietojärjestelmästä ja Väestörekisterikeskuksen varmennepalveluista annetun lain (661/2009) 13—17 §:ssä tarkoitettuja tietoja;

10) sähköisen viestinnän tietosuojalaissa tarkoitettua teleyritykseltä hätäilmoitusta koskevat liittymän tunnistamistiedot ja matkaviestimen sijaintitiedot sekä tiedot liittymän tilaajasta, käyttäjästä ja asennusosoitteesta sen mukaan kuin sähköisen viestinnän tietosuojalain 35 §:ssä sekä viestintämarkkinalain 97 ja 98 §:ssä tarkemmin säädetään;

11) tietoja henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain 6 §:n 2 momentissa tarkoitetuista, poliisin toimintaa varten perustetuista henkilörekistereistä;

12) henkilötietojen käsittelystä rajavartiolaitoksessa annetun lain (579/2005) 28 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuja tietoja.

Oikeus saada tietoja 1 momentin 1—7 ja 12 kohdassa tarkoitetuista rekistereistä on tietosisällön ja käyttötarkoituksen suhteen siten rajoitettu kuin poliisimiehen oikeudesta tietojen saamiseen ja käyttämiseen säädetään. Vastavasti oikeus saada tietoja pelastusviranomaisen tietojärjestelmistä koskee vain pelastusyksikön hälyttämisessä ja avustamisessa tarpeellisia tietoja. Tiedot voidaan luovuttaa teknisen käyttöyhteyden, sähköisen tiedonsiirron tai muun soveltuvan tavan avulla.

20 §

Tietojen luovuttaminen

Hätäkeskustietojärjestelmästä voidaan luovuttaa sisäasiainministeriölle, sosiaali- ja terveysministeriölle sekä aluehallintovirastolle valvontatehtäviä varten välttämättömät tiedot viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetyn salassapitovelvollisuuden estämättä.

Edellä 17 ja 19 §:ssä tarkoitettuja tietoja voidaan viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetyn salassapitovelvollisuuden estämättä luovuttaa poliisi- tai pelastusyksikölle taikka muulle yksikölle tai taholle, jonka Hätäkeskuslaitos on hälyttänyt tai jota varten tieto on pyynnöstä hankittu. Tiedot, jotka Hätäkeskuslaitos on saanut 19 §:n 1 momentin 1—7 ja 12 kohdan nojalla, saadaan luovuttaa vain poliisin toimintayksikölle tai rajavartiolaitoksen virkamiehelle. Tiedot, jotka Hätäkeskuslaitos on saanut 19 §:n 1 momentin 8 kohdan nojalla, saadaan luovuttaa vain pelastustoimen yksikölle. Hätäkeskuslaitoksen hälyttäessä tehtävään luovutetaan kaikille hälytetyille tahoille kuitenkin tehtävää tai toimenpiteitä koskevat seuraavat tiedot: aika, paikka, kohde, tehtävän kiireellisyysluokka sekä 17 §:n 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettut tiedot sekä tiedot tehtävän suorittamiseen osallistuvista yksiköistä.

Hätäkeskuslaitoksen poliisitoimen toimintayksiköltä vastaanottama tieto hälytystehtävän

suorittamisesta voidaan sen estämättä, mitä 2 momentissa säädetään, luovuttaa asianomaisen henkilörekisterin pitämisestä vastaavalle poliisiviranomaiselle. Samoin voidaan pelastustoimen toimintayksiköltä vastaanotettu tieto luovuttaa pelastusviranomaisen vastuulliselle rekisterinpitäjälle sekä pelastustoimen ja sosiaali- ja terveystoimen toimintayksiköltä vastaanotettu sosiaali- ja terveystoimen tieto sosiaali- ja terveystoimen vastuulliselle rekisterinpitäjälle. Tiedot voidaan luovuttaa teknisen käyttöyhteyden, sähköisen tiedonsiirron tai muun soveltuvan tavan avulla.

Rajavartiolaitoksen oikeudesta saada tietoja hätäkeskustietojärjestelmästä säädetään meripelastuslain (1145/2001) 14 §:ssä.

Salassapitovelvollisuuden estämättä voidaan luovuttaa tieto, jonka ilmaiseminen on yksittäistapauksessa tarpeen hengen tai terveyden suojaamiseksi tai huomattavan ympäristö- tai omaisuusvahingon välttämiseksi. Tiedon saajan vaito-olovelvollisuudesta säädetään viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 23 §:ssä.

21 §

Luovutettujen tietojen käyttö

Hätäkeskustietojärjestelmästä luovutettuja tietoja saa käyttää vain siihen käyttötarkoitukseen, johon ne on luovutettu.

22 §

Käyttäjärekisteri

Hätäkeskuslaitoksen on pidettävä teknisen käyttöyhteyden, sähköisen tiedonsiirron tai muulla soveltuvalla tavalla tapahtuvasta hätäkeskustietojärjestelmän käsittelystä käyttäjärekisteriä. Käyttäjärekisteriin voidaan tallettaa seuraavat tiedot:

- 1) käyttäjän täydellinen nimi ja henkilötunnus;
- 2) käyttöoikeuden yksilöintiä koskevat tiedot;
- 3) käyttöoikeuden sisältöä ja laajuutta koskevat tiedot;

4) järjestelmän tietojen väärinkäytön seurauksena käyttäjälle asetettu käyttöoikeuden rajoitus tai käyttökielto;

5) käyttäjän edustamaa organisaatiota koskevat tiedot; sekä

6) käyttöoikeuspäätöstä tai -ratkaisua koskevat tiedot.

Edellä 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettu tieto voidaan tallettaa rekisteriin vain, jos väärinkäytön seuraamus mainitaan käyttöoikeuspäätöksessä tai -ratkaisussa ja käyttäjä tietää seuraamuksesta.

Hätäkeskuslaitoksen on säilytettävä käyttäjärekisteriin talletetut tiedot vähintään kaksi vuotta käyttöoikeuden päättymisestä. Tiedot poistetaan viimeistään kymmenen vuoden kuluttua käyttöoikeuden lakkaamisesta. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä käyttäjärekisterin tietosisällöstä.

23 §

Käyttäjärekisterin tietojen käyttö

Hätäkeskuslaitos saa käyttää käyttäjärekisteriin talletettuja tietoja:

1) hätäkeskustietojärjestelmän tietojen käsittelyn hallintaa, seurantaa, valvontaa ja suojausta varten;

2) hätäkeskustietojärjestelmän tietojen käytön määrän ja laajuuden sekä kustannusten seurannan ja jaon selvittämistä sekä laskutuksen hoitamista varten; sekä

3) hätäkeskustietojärjestelmän toimivuuden varmistamista ja parantamista sekä tietojen käyttöä koskevien ongelmien selvittämistä varten.

Edellä 22 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettuja käyttöoikeuden rajoitusta tai käyttökieltoa koskevia tietoja saa käyttää vain tietojen käsittelyn hallintaa, seurantaa, valvontaa ja suojausta varten.

24 §

Lokirekisteri

Hätäkeskuslaitoksen on pidettävä teknisen käyttöyhteyden, sähköisen tiedonsiirron tai muulla soveltuvalla tavalla tapahtuvasta hätäkeskustietojärjestelmän tietojen käsittelystä lokirekisteriä. Lokirekisteriin voidaan tallettaa seuraavat tiedot:

1) sen organisaation tunnistetiedot, jonka nimissä käsittely tapahtuu;

2) käyttäjän tunnistetieto;

3) käytetyn sovelluksen, ohjelman tai niiden teknisesti itsenäisen osan nimi tai muu näitä koskeva yksilöintitieto;

4) tieto käsittelyn ajankohdasta; sekä

5) käsitellyt tai käsittelyn kohteena olleet järjestelmän tiedot tai tietoryhmät.

Hätäkeskuslaitoksen on säilytettävä lokirekisteriin talletetut tiedot vähintään kaksi vuotta niiden tallettamisajankohtaa seuraavan kalenterivuoden alusta. Tiedot poistetaan viimeistään viiden vuoden kuluttua tiedon tallettamisesta. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä lokirekisterin tietosisällöstä.

25 §

Lokirekisterin tietojen käyttö

Hätäkeskuslaitos saa käyttää lokirekisteriin talletettuja tietoja:

1) hätäkeskustietojärjestelmän tietojen käsittelyn seurantaa ja valvontaa sekä tietoturvallisuuden ylläpitoa varten;

2) hätäkeskustietojärjestelmän tietojen käytön määrän ja kustannusten seurannan ja jaon selvittämistä sekä laskutuksen hoitamista varten;

3) hätäkeskustietojärjestelmän tietojen luotettavuuden ja ajantasaisuuden selvittämistä varten; sekä

4) hätäkeskustietojärjestelmän toimivuuden varmistamista ja parantamista sekä tietojen käyttöä koskevien ongelmien selvittämistä varten.

5 luku

Erinäiset säännökset

26 §

Hälyttäminen

Sisäasiainministeriön asetuksella voidaan säätää ilmoituksen tai tehtävän välittämiseen tai hälyttämiseen käytettävistä teknisistä järjestelmistä tai menetelmistä.

27 §

Virkapuku

Hätäkeskuslaitoksen henkilöstöllä on velvollisuus käyttää virkatehtävissään virkapukua, jollei Hätäkeskuslaitos virkatehtävän laatu tai luonne huomioon ottaen muuta päättä.

Sisäasiainministeriön asetuksella voidaan säätää virkapuvusta ja siihen liittyvistä virka-asetamunnuksista.

6 luku

Voimaantulo ja siirtymäsäännökset

28 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tällä lailla kumotaan hätäkeskuslaki (157/2000).

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Jos muualla laissa viitataan hätäkeskuslakiin, sen asemasta sovelletaan tätä lakia. Mitä muualla säädetään hätäkeskuksesta, koskee tämän lain voimaan tultua Hätäkeskuslaitosta.

29 §

Aluejakoa ja hätäkeskuksia koskeva siirtymäsäännös

Tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten nojalla määrätyt hätäkeskusalueet ja hätäkeskusten sijaintipaikat muuttuvat 5 §:ssä tarkoitetuiksi yhteistoiminta-alueiksi ja hätäkeskusten sijaintipaikoiksi, kunnes 5 §:n nojalla toisin päätetään.

30 §

Henkilöstöä koskevat siirtymäsäännökset

Hätäkeskuslain 15 ja 16 §:ää sekä 20 §:n 2 momenttia sovelletaan edelleen tämän lain voimaan tullessa Hätäkeskuslaitoksen palveluksessa oleviin poliisimiehiin.

Hätäkeskuslaitoksen hätäkeskusyksikön ja hätäkeskusten virkasuhteinen henkilöstö säilyttää palvelussuhteeseen liittyvät oikeudet ja velvollisuudet sekä euromääräisen palkkansa tämän lain voimaan tullessa.

Hätäkeskuslaitokseen virkasuhteessa olevat poliisimiehet ovat edelleen kelpoisia Hätäkeskuslaitoksen poliisimiehen virkaan tai määräaikaiseen virkasuhteeseen määräajan loppuun saakka. Hätäkeskuspäivystäjän virkaan on edelleen kelpoinen henkilö, joka on nimetty virkaan tämän lain voimaan tullessa.

31 §

Tietojen tallettamista koskeva siirtymäsäännös

Tämän lain 18 §:n mukainen tietojen tallettaminen hätäkeskustietojärjestelmään aloitetaan kuuden kuukauden kuluttua siitä, kun Hätäkeskuslaitos on ilmoittanut, että tietojen tallettamisen mahdollistama hätäkeskustietojärjestelmä on otettu käyttöön.

Helsingissä 24 päivänä kesäkuuta 2010